

Zřícenina hradu Vizmburk

Kraj: Královéhradecký

Okres: Trutnov

GPS souřadnice: 50.485118N, 16.049835E

Adresa URL: www.vizmburk.cz

Vizmburk je zřícenina hradu nacházející se v katastru obce Havlovice v Královéhradeckém kraji. Od roku 1964 je chráněna jako kulturní památka. Zřícenina je majetkem České republiky a její správu zajišťuje NPÚ. Údržba a konzervace ruin se ujal místní spolek Sdružení pro Vizmburk.

Počátky osídlení severovýchodních Čech jsou zřejmě spjaty s knížetem Břetislavem I.

(1035–1055). Za jeho vlády vznikla v Čechách a na Moravě síť správních hradisek. Vlastní Vizmburk založil pan Tas, nebo snad už jeho otec, pan Petr ze Skalice. Pocházel z významného rodu pánu erbu třmene, který držel purkrabství, tj. správu v Kladsku, i jinde už ve 12. století. Jednalo se o poměrně velké panství. Jeho nejvýznamnější a nejbohatší součástí bylo asi městečko Úpice.

Kdo ale byl pan Tas? Je nepochybné, že budil pozornost nesrovnatelně větší, než další pánové na Vizmburku. Zmiňují se o něm nejen Dalimil, ale i zbraslavský kronikář Konrád. Z jejich poznámek vyplývá, že Tas rozhodně nebyl nevýznamnou postavou a že zastával v době, kdy měl být zavražděn (1304), poměrně významný úřad královského podkomořího, tj. správce měst, panovnických klášterů a královských panství. Také se měl účastnit odboje proti Braniborům. Jenže jinak o něm víme pouze z jedné královské listiny z roku 1289, z čehož by se spíš mělo usuzovat, že se ke dvoru dostal až poměrně pozdě. Stoupal za to poměrně rychle nahoru, neboť v následujících letech patřil k čelným představitelům Václava II. v Polsku, kde zastával starostenské úřady.

Dědicem otcovského jmění se stal jeho syn Jaroš, který zdědil po otci prudkou a násilnickou povahu, a tak na něj záhy přšely stížnosti klášterů až do Říma. Jaroš se totiž podílel spolu se svými sousedy na útisku statků zderazského kláštera, které ležely v okolí. Uvažuje se proto, že nakonec byl nucen hrad s panstvím prodat. Pak vystřídal hrad patrně několik majitelů, až se jeho majiteli stali roku 1330 páni z Dubé. Od roku 1420 byl pánem Vizmburku Jiří z Dubé. Ten se zařadil k významným představitelům sirotčí šlechty, což mu vyneslo nevídanou pozornost ze strany slezských sousedů, kteří se mstili za husitské výpady. Hrad přežil sice husitskou revoluci, ale jeho okolí bylo několikrát vypleněno slezskými oddíly. A byla to právě slezská knížata a měšťané z Lužice a Slezska, kteří nakonec rozhodli o osudu hradu. Stalo se to ovšem trochu netradiční cestou: místo vojenské výpravy prostě Vizmburk a některé další hrady v okolí vykoupili a po dohodě s majiteli pobořili. Tak se roku 1447 skončila historie hradu Vizmburka. A zanedlouho vyhasl i rod, který je tak dlouho držel.

Předhradí téměř zcela zaniklo a zdi hradu od prvního patra výše včetně bergfritu se po požáru zřítily dovnitř jádra hradu. Celý hradní okrsek byl v letech 1972–1984 podroben rozsáhlému archeologickému výzkumu. Odkryté konstrukce z méně kvalitního kamene se následně začaly rozpadat a záchrana zříceniny dodnes představuje odborný problém a nedořešený úkol. Z iniciativy Sdružení vznikl projekt trvalého zastřešení hradu, z něhož byla v první fázi realizována střecha západního stavení (tzv. purkrabství).

Prohlídkový okruh je jeden – předhradím a částečně nádvořím hradu.

Informace o otevírací době zde.

Zdroj textu: www.vizmburk.cz

